

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania S. U. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie  
o prawo do rekompensaty,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 sierpnia 2024 r.,  
zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 93/22,

**oddala zażalenie.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 11 stycznia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną na kwotę 8.943,18 zł oraz odrzucił skargę kasacyjną pełnomocnika S. U. od wyroku z 19 kwietnia 2023 r. Sądu Apelacyjnego w Białymstoku III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Apelacyjny oparł się na wyliczeniach organu rentowego, z których wynika, że różnica pomiędzy hipotetyczną emeryturą odwołującego z rekompensatą a wysokością emerytury przez niego pobieranej, z uwzględnieniem treści art. 22 k.p.c., wynosi 8.943,18 zł. Skoro ustalona wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną jest niższa niż 10.000 zł to należało uznać, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

Powyższe stanowisko zaskarżył w całości zażaleniem pełnomocnik S. U., zarzucając orzeczeniu naruszenie przepisów prawa procesowego, poprzez błędną wykładnię art. 22 k.p.c. i w konsekwencji przyjęcie z niezgodnym z prawem wyjaśnieniem ZUS i błędnym sposobem wyliczenia dochodzonego świadczenia, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica pomiędzy wysokością emerytury obliczonej z uwzględnieniem rekompensaty a emeryturą dotychczas pobieraną przez zainteresowanego przy zsumowaniu za jeden rok. Pełnomocnik skarżącego zarzucił także naruszenie przepisów prawa procesowego art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. - poprzez bezpodstawne uznanie skargi kasacyjnej za niedopuszczalną z powodu błędnej wykładni art. 22 k.p.c. i w konsekwencji błędnego przyjęcia, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od 10.000 zł, gdy w rzeczywistości prawidłowe wyliczenie rekompensaty w formie dodatku do emerytury, z uwzględnieniem zrewaloryzowanego kapitału początkowego, prowadzi do wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie wyższej od 10.000 zł.

Podnosząc powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi, z zasądzeniem kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne, nie doszło bowiem do naruszenia przez Sąd Apelacyjny wskazywanych w zażaleniu przepisów proceduralnych.

Zgodnie z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia, w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia - w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty, oraz o objęcie

obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że sprawa, w której przedmiotem sporu jest wysokość świadczenia, jest sprawą o prawa majątkowe, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 października 2009 r., II UZ 34/09, LEX nr 574545; z 10 listopada 2010 r., II UZ 30/10, LEX nr 707896; z 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, LEX nr 844747 i z 23 stycznia 2012 r., II UK 84/11, LEX nr 1163332). Dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach, w których przedmiotem jest zmiana wysokości świadczenia powtarzającego się, zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia, ustalonego w odniesieniu do świadczeń przyszłych na podstawie art. 22 k.p.c. (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z 18 października 2012 r., III UZP 3/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 112). Sąd Najwyższy konsekwentnie stoi na stanowisku, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie o rekompensatę za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach (art. 21 i nast. ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych) ustala się jako różnicę wysokości emerytury z rekompensatą i bez rekompensaty. Inaczej rzecz ujmując, skarga kasacyjna w sprawie o rekompensatę za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach jest dopuszczalna, jeżeli 12-krotność różnicy wysokości emerytury, obliczonej z rekompensatą oraz bez rekompensaty, przekracza kwotę 10.000 zł (postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 marca 2019 r., I UZ 4/19, OSNP 2020 nr 2, poz. 21; z 15 lipca 2020 r., II UZ 11/20, LEX nr 3151557; z 15 lipca 2020 r., II UZ 5/20, LEX nr 3151533; z 12 stycznia 2022 r., I UZ 19/21, LEX nr 3290800; z 9 marca 2022 r., I UZ 47/21, LEX nr 3362569; z 17 maja 2022 r., I UZ 5/22, LEX nr 3388410; z 16 listopada 2022 r., III UZ 25/22, LEX nr 3521209 i z 23 listopada 2022 r., II UZ 41/22, LEX nr 3549633).

Oceny tej nie zmienia przytoczony przez skarżącą wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2019 r. (III UK 119/18, LEX nr 2678295). Trzeba bowiem dostrzec, że w tej sprawie wystąpiła szczególna sytuacja procesowa, w której Sąd II instancji, badając wartość przedmiotu zaskarżenia uznał za właściwy sposób wyliczenia oparty na algorytmie z ustawy o emeryturach pomostowych. Skarga została następnie przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy w składzie trzyosobowym zwrócił jednak uwagę na wątpliwości interpretacyjne przy wyliczaniu wartości

przedmiotu zaskarżenia. Zdecydował o rozpoznaniu przyjętej do rozpoznania skargi kasacyjnej, ponieważ strony sporu zgodziły się z ustaloną przez Sąd II instancji przedmiotową dopuszczalnością skargi. Taki przypadek nie zachodzi w aktualnie rozpoznawanej sprawie. Dlatego też Sąd Apelacyjny w przedmiotowym postępowaniu słusznie odrzucił skargę kasacyjną skoro, zgodnie z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c., była ona niedopuszczalna.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy, w myśl art. 398<sup>14</sup> w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]